

Calënder 2008

Organisaziuns y associazziuns
che laôra tl òiamp sozial

Raiffeisen

www.valbadiaonline.it

Forà 2008

1	VÈN S. Brighita	♄
2	SAB S. Maria d'ales Cìandères	♄
3	DOM S. Blaje	♄
4	LÖN S. Veronica	♃
5	MERT SS. Ingenün y Albuin	♃
6	MERC Capün	♁
7	JÖB S. Richard	♁
8	VÈN S. Iarone	♁
9	SAB S. Apolonia	♁
10	DOM 1. Domènia de Carsèma	♁
11	LÖN S. Maria da Lourdes	♁
12	MERT S. Gregòre II	♁
13	MERC S. Adolf	♁
14	JÖB S. Valentin da Terni	♁
15	VÈN S. Siegfrid	♁
16	SAB S. Iuliana	♁
17	DOM 2. Domènia de Carsèma	♁
18	LÖN S. Sciomon	♁
19	MERT S. Irmgard	♁
20	MERC S. Eleutere	♁
21	JÖB Pire Damiani	♁
22	VÈN S. Margherita da Cortona	♁
23	SAB S. Policarp	♁
24	DOM 3. Domènia de Carsèma	♁
25	LÖN S. Metilda	♁
26	MERT S. Gabriel	♁
27	MERC S. Angela Merici	♁
28	JÖB S. Roman	♁
29	VÈN S. Iüst	♁

N alberch olach' an pò se stè saurì

Al é bele plü co 100 agn ca, ch'al é gnü istitüit la pröma ciäsa de palsa tla Val Badia. Dl 1898, en gaujiun dl iubileum di cincant' agn da imperadù de Franz Josef I, à i comuns dla valada y zacotan de privač metü a desposiziun i scioldi por cumprè la vedla residènza Freieck a Picolin olache la jënt atèmpada dô ciafè alberch. La Congregaziun dles Monies dla Carità é inlaòta surantut la direziun dl ospedal di vedli, sciöch'an ti dijö, y le guern di ghesé. Le vedl ciastel Freieck n'è bëgn nia adatè por chès sorvise y insciö àn fat sö dlungia na ciäsa nöia dl 1952; y deache chësta ciäsa é incè defata stada massa picera n'àn fat sö na maiù a San Martin por ti dè n alberch incè a chës porsones che mëss gnì socodides demeztrü. La ciäsa de palsa che porta l'inom de sant Ujöp Freinademetz da Oies dess ester dantadöt n post olache les porsones atèmpades po se stè saurì, ciafè compagnia y döt l'aiüt de chël ch'ares à debojëgn. Ares ne dess nia perde la vëia de s'la rì y avèi la poscibilitè de vire cun dignitè i ultimi agn de süa vita.

Raiffeisen

www.valbadiaonline.it

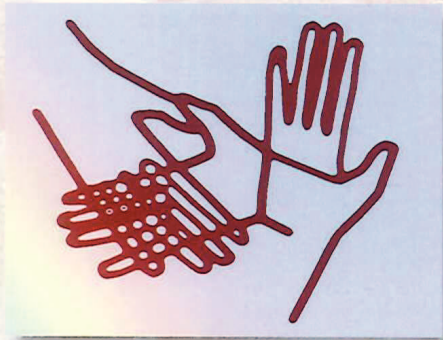
Merz 2008

1	SAB S. Albin	♄
2	DOM 4. Domènia de Carsèma	♃
3	LÖN S. Cunigunda	♃
4	MERT S. Lucio	♃
5	MERC S. Oliva	♃
6	JÖB S. Fridolin	♃
7	VËN SS. Perpetua y Felizita	♁
8	SAB Jan de Di	♁
9	DOM S. Domènia de Carsèma	♃
10	LÖN S. Emilian	♃
11	MERT S. Teresina Redi	♁
12	MERC S. Max	♁
13	JÖB S. Rosina	♁
14	VËN S. Metilda	♁
15	SAB S. Clemens M. H.	♁
16	DOM Domènia dal Ori	♁
17	LÖN S. Patrizè	♁
18	MERT S. Eduard	♁
19	MERC S. Ojöp	♁
20	JÖB Jöbia Santa	♁
21	VËN Vëndres Sanc	♁
22	SAB Sabèda Santa	♁
23	DOM Pasca	♁
24	LÖN Lönesc de Pasca	♁
25	MERT S. Madia de Merz	♁
26	MERC S. Ludger	♁
27	JÖB SS. Haino y Beat Forwin	♁
28	VËN S. Guntram	♁
29	SAB S. Helmut	♁
30	DOM S. Gherin	♃
31	LÖN S. Cornelia	♃

N club por daidè chi che ò gnì daidà

Al é oramai 20 agn ca ch'al é gnü metü sö le pröm club di alcolisc anonyms tla Val Badia. Le Club Boè é gnü metü sö ala fin dl 1987 sön iniziativa dla Unioni di Èi da La Ila che orò porvè da fà val' por les families che à debojègn. Ai à odü che l'ativité che le club da Fodom portà bele inant da plü tēp ti jovà impò a zacotan de porsones. Avisa da chē unioni à spo le club badiot incē ciafè le sostēgn da pié ia: la presidēnta dl'organisaziun fodoma Maria Teresa Crepaz à incē azetè de stē – altamo por n cer tēp – a cē dl club da La Ila. Al ne n'è nia mǎ le pröm dla valada, mo incē de dōta la Provinzia da Balsan. Porchēl n'èl incē de chi ch'è scetics y ne l'odò nia de bun edl. Do le model de chēsc pröm club él indere nasciü d'atri clubs, te d'atri païsc dla Val Badia y te Puster. Incö nen n'él cater tla Val Badia. Danter chi che à le majer mirit de chēsc vers él dessigü Costante Valentini da La Ila: al à incē dē n gran contribut ch'al gniss a s'al dē l'Assoziaziun Provinziala di Clubs di Alcolisc en Tratamēt (APCAT). Scemia ch'al n'è nia sauri da daidè zacai fora de süa dependēnza dal alcohol, à i clubs dla Val Badia impò podü daidè na bela compēda de porsones y de families da vire cun plü serenitè.

1	MERT S. Ugo	♊
2	MERC S. Francèsch	♊
3	JÖB S. Richard	♋
4	VÈN S. Isidoro	♋
5	SAB S. Vincenzo	♋
6	DOM S. Gulielm	♌
7	LÖN S. Ermann	♌
8	MERT S. Walter	♍
9	MERC S. Maria Cleofe	♍
10	JÖB S. Engelbert	♎
11	VÈN S. Stanislao	♎
12	SAB S. Zenone	♏
13	DOM S. Martin I	♏
14	LÖN S. Valerian	♏
15	MERT S. Hunna	♏
16	MERC S. Lambert	♐
17	JÖB S. Anicet	♐
18	VÈN S. Apolone	♐
19	SAB S. Ermogene	♐
20	DOM S. Flavio	♑
21	LÖN S. Anselmo	♑
22	MERT S. Helmut	♑
23	MERC S. Adalbert	♑
24	JÖB S. Fidelis	♑
25	VÈN S. Merch Evangelist (Dè dia Liberaziun)	♑
26	SAB S. Maria dal Bun Consèi	♑
27	DOM S. Pire Canise	♑
28	LÖN S. Pire Chanel	♑
29	MERT S. Caterina da Siena	♑
30	MERC S. Pio V	♑

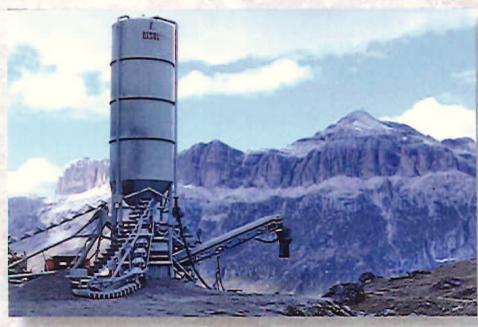
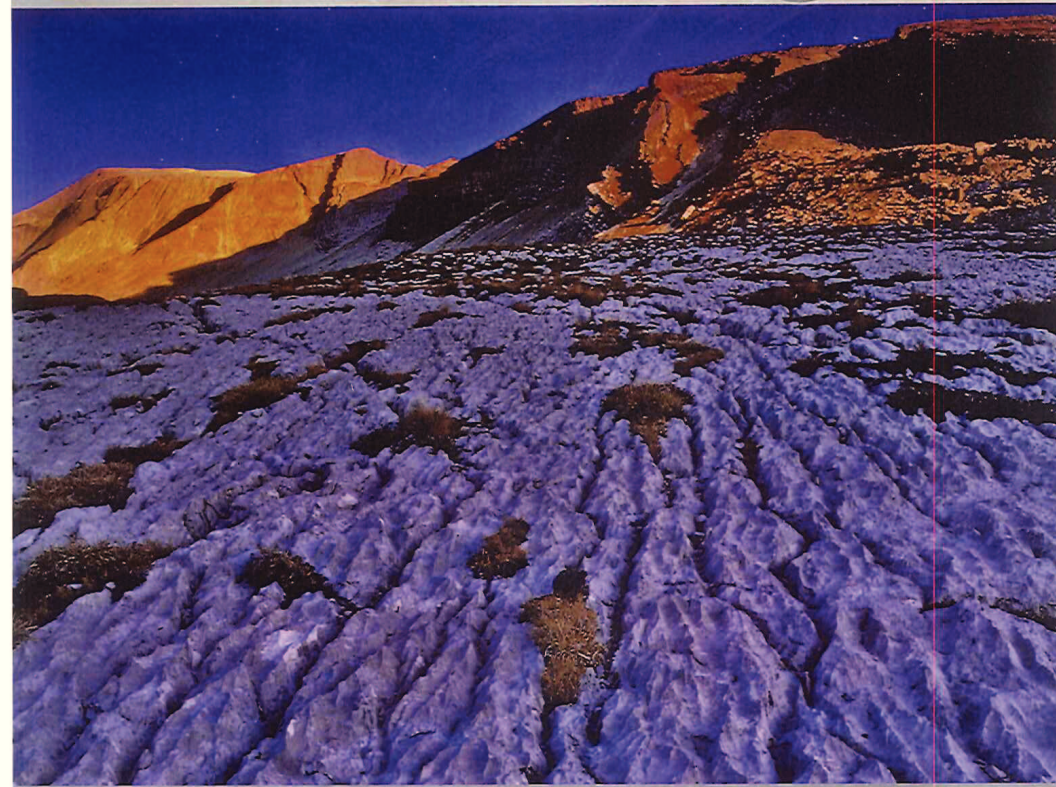

La Crusc Blancìa dèida chi che à debojègn

Al dedaincò stènton da s'imaginé sciöch'ara foss zèna la Crusc Blancìa: düc se sènt plü al sigü, savon che sc'al fala valch cun la sanité o sc'al é n inzidènt, spo él atira zacai che salta a daidè. Impò n'él nia tan d'agn ca da canche chèsta organisaziun esist incè te nosta valada. Impormò ala fin di agn sessanta él stè i comun de Corvara y Badia che à arjigné döes ambulanzes, òna por comun. Le fin è chël de podèi menè i sciori che se fajò mè sòn pista plü snel t'ospedal. I ciafèrs è inlaòta lauranc de comun o privac che à la patent. Do le 1970 ti à i comun surandè i dui auti ala Crusc Blancìa provinziala che à istituì na sènta nöia a Corvara. Te chë ocajiun él gnü tut sò dui dependènc che gnò daidà da zacotan de voluntars. Al dedaincò vègn la seziun Alta Badia portada inant da 68 voluntars y cin' dependènc che laora dötalann. Tratan la sajun da d'invern nen vègnel tut sò cinch laprò ch'ara vais da cori i passa 400 intervènc al mèis. Di 1990 él spo incè gnü metü sò a Al Plan na seziun dla Crusc Blancìa, incè dailò cun le pinsier de ti pitè n sorvisc plü efiziènt ai sciori che se sta mal o che se fej mè da jì coi schi. C'ina dailò messäl gnü cherdè n'ambulanza da Bornech ite o da Corvara jö y l'intervènt rovà gonot scialdi tert. Intratan à la seziun d'Al Plan 57 voluntars, trèi dependènc che laora dötalann y dui laprò tratan la sajun da d'invern. Le sorvisc de nót y tratan les festes vègn curi deplègn dai voluntars.

1	JÖB S. Ojöp Laurant	♄
2	VËN S. Atanase	♄
3	SAB SS. Filip y Iaco	♃
4	DOM S. Florian	♃
5	LÖN S. Godehard	♂
6	MERT S. Antonia	♄
7	MERC S. Helga	♂
8	JÖB S. Iduberga	♂
9	VËN S. Beät	♄
10	SAB S. Gordian	♄
11	DOM Pasca de Mò	♂
12	LÖN Lònesc de Pasca de Mò	♂
13	MERT S. Imelda	♄
14	MERC S. Maif	♄
15	JÖB S. Sophie	♄
16	VËN S. Ubald	♄
17	SAB S. Pascal Baylon	♄
18	DOM S. Jun I	♄
19	LÖN S. Zelastin V	♄
20	MERT S. Bernhard	♄
21	MERC S. Hermann	♄
22	JÖB S. Rita	♄
23	VËN S. Jan Dejidere	♄
24	SAB S. Maria dal Aiüt	♄
25	DOM S. Urban	♄
26	LÖN S. Filip Neri	♄
27	MERT S. Agostino	♄
28	MERC S. Emilio	♄
29	JÖB S. Erwin	♄
30	VËN S. Ferdinand	♃
31	SAB S. Petronila	♃

Dolomites: n ambiënt olach'ara va da se stè sauri ...

Les organizaziuns che laora tl ciamp sozial dèida la jënt da se stè sauri y da mantigni n miù standard de vita, y chèsc nia mà da n punt d'odòda economic. De chèsc vers alda laprò incè chès organizaziuns che s' à porvè y se prò d'òtaorela da mantigni la pèsc y la tranquilitè altamo te n valgügn posc dles Dolomites. Danter chèstes él l'organizaziun SOS Dolomites, metüda sö te n momènt olach'al ne ti gnò dè degun pèis al ambiënt. Ti agn setanta paròl ch'al messass gnì curì döt le raiun dolomitich cun lifc de coliamènt. N grup d'amané dla natòra da dotes les valades ladines à porchèl metü man da s'incuntè y baié di prighi che n sfrutamènt turistic massa intensiv ess portè. Tl momènt che la situaziun è gnüda critica, deach'an orò cherié n carosel nü cun 27 implané portamunt incèr le Pelf y cun n coliamènt nü al'Alta Badia à le grup ambientalist metü sö la SOS Dolomites. Te n cört tèmp à l'organizaziun metü a jì na dërta sfilza de manifestaziuns de sensibilisaziun y à ciafè a chè mainira sostegnüda sura d'òta l'Europa. Süa aziun à portè ala creaziun dl parch natural dl Pelf y evitè ch'al gniss fat sö lifc sön Rit (La Val) tla Val Badia y incèr le Saslunch te Gherdëna. Da chèl momènt à spo incè la politica ofiziala odü ite l'importanza dla chestiun ambientala y l'à tuta sö te sü programs.

Le Sorvisc ai Jogn Val Badia

Te n tēmp olache döt va debota y se müda te n sbater d'edl à i mituns y i jogn plü co mai debojēgn de educadus y assoziaciuns che i dēides rovē söl dēr tru. Al é bele zacotan d'agn che les cōres à metü sō grups di jogn, ciaran ch'ai ciafass incē na lerch da s'incuntē y stē adōm. Por ti jì adincontra ai bojēgns de

chisc grups tl'organisaziun de manifestaziuns y incuntades a nivel de valada él gnü metü sō dl 1985 le Sorvisc ai Jogn Val Badia sciöche comunità de laür dles ploanies dl decanat de Mareo. L'assoziaciun che à ciafē súa sēnta imprōma a La Ila y spo a Picolin à tut sō pordemēnter l'impēgn de acompagnē, daidē y sostignì i voluntars che laora cun la jonēza de nosta valada. Danter l'ater surantol le Sorvisc cun sü dui dependēnc feter dōtes les pratiches burocratiches val' iade plütosc complicades dla S.K.J., di grups di jogn, dl grup decanal y di grups dla schira jonila. Por i surastanc di grups, mo incē por d'atres porsones interessades, mēt le Sorvisc a jì cursc y sēres d'informaziun. Le Sorvisc ai Jogn é incō le punt de referimēt prinzipal por düc i jogn interessà da mēte a jì initiatives che i dēida rovē y stē adōm. Al é n'organisaziun che dà impuls por initiatives che dēida la jonēza da crēsce y da madorì.

1	DOM S. Iustin	♄
2	LÖN S. Armin (Festa dia Republica)	♄
3	MERT S. Karl Lwanga	♁
4	MERC S. Christa	♁
5	JÖB S. Bonifaze	♄
6	VËN S. Norbert	♄
7	SAB S. Sabignano	♁
8	DOM S. Medardo	♁
9	LÖN S. Felizian	♁
10	MERT Les Antlēs	♁
11	MERC S. Barnaba	♁
12	JÖB S. Liun III	♁
13	VËN S. Antone de Padua	♁
14	SAB S. Hartwig	♁
15	DOM S. Vi	♁
16	LÖN S. Beno	♁
17	MERT S. Adolf	♁
18	MERC SS. Merch y Marzelin	♁
19	JÖB S. Romuald	♁
20	VËN S. Florēzia	♁
21	SAB S. Luigi	♁
22	DOM S. Paulin	♁
23	LÖN S. Edeltraud	♁
24	MERT S. Jan Batista	♁
25	MERC S. Eleonora	♁
26	JÖB SS. Jan y Paul	♁
27	VËN S. Ema	♁
28	SAB S. Ireneo	♁
29	DOM SS. Pire y Paul	♁
30	LÖN S. Otto	♁

Messè 2008

1	MERT S. Dietrich	II
2	MERC S. Martinian	II
3	JÖB S. Tomesc	☉
4	VËN S. Duri	☽
5	SAB S. Antone Maria Zacaria	♌
6	DOM S. Maria Goretti	♌
7	LÖN S. Edelburga	♍
8	MERT S. Elisabeta	♍
9	MERC S. Veronica Giuliani	♎
10	JÖB S. Erich	♏
11	VËN S. Benedet	♎
12	SAB SS. Ermagora y Fortunat	♍
13	DOM SS. Heintr. y Cunig.	♍
14	LÖN S. Camil	♎
15	MERT S. Bonaventura	♎
16	MERC S. Maria dal Carmel	♎
17	JÖB S. Alejo	♏
18	VËN S. Arnald	♏
19	SAB SS. Iusta y Rufina	♏
20	DOM S. Margarita d'Antiochia	♏
21	LÖN S. Laurènz da Brindisi	♏
22	MERT S. Maria Madalena	♏
23	MERC S. Brighita dla Svezia	♏
24	JÖB S. Cristina	♏
25	VËN S. Iaco Apostul	♏
26	SAB SS. Iachin y Ana	♏
27	DOM S. Lucan	♏
28	LÖN S. Inozènz	II
29	MERT S. Marta	II
30	MERC S. Faustin	☽
31	JÖB S. Inaze da Loiola	☽

Stodafuch: a onur de Dî y por le bëgn dla jënt

ele da vedlamënter incà se tèm la jënt cun rajun dal mèdefuch che desdrùj ciases y majuns y mèt al prigo vites uma-
es. Tl scomenciamënt dl 1800 gnòl porchèl dè fora de vigni sort de prescriziuns coche la jënt messà s'astilé che les
ases ne piass nia fuch por le malfunzionamënt de moguns y ciamins. Contra la fin dl secul da denant él spo incè gnü
etü sö tla Val Badia deplü corps de stodafuch de paisc. Dl 1895 à Calfosch metü sö le pröm corp di stodafuch dla
vlada. Dl 1897 è gnüs do La Pli y Al Plan, dl 1904 Badia y dl 1911 Corvara. Inlaöta èl dantadöt les autoritès, vicari y
nbolc, che menà do ch'al gniss metü sö n corp di stodafuch te vigni paisc, por strënje ite i danns tl caje de mèdefuch.
tratan vëgn i stodafuch cherdà por de vigni sort d'emergènz: inzidènc sòn strada, rogossies, danns al ambiënt, pro-
mets tecnics de vigni sort. I mëmbri dl corp di stodafuch mëss porchèl ester istruis sciöch'al alda por ester bognd da
idé te de vigni sort de prighi. Le sorvisc ch'ai fej a bëgn dla comunité vëgn dër aprijé y porchèl vëgn les uniuns di
stodafuch incè iüstamënter sostegnides dala jënt y dala man publica.

Na scora che dèida capi i atri ...

La scora dles valades ladines de Badia y Gherdèna é conosciüda dantadöt por le plurilinguism che vègn adotè tl insegnamènt. La poscibilitè de imparè deplü lingac bele i pröms agn de scora dess daidè i mituns tla conferta sides cun i compagns co cun d'atri mituns che baia n ater lingaz. De chësc vers va la scora ladina dër bun adöm cun l'ideal europeich olache n gröm de popolaziuns cun cultures y lingac desvalis mëss ciarè de se capi. I preiudizi ch'an à ti confrunc de zacai d'atri po mà gnü superà sc'an imparà da conëscè damì süa storia, so lingaz y la realtà te chëra ch'ai vir. Ti ultims agn él incè gnü portè inant tröc proieç por integrè chës porsones „normales atramènter“ che gnò dandaia sburlades sovènz zënza rajun sön na pert. Da mëte man pro i pici mituns vègnel cherié les bases por na miù armonia soziała.

1	VÈN S. Alfonso Maria de Liguori	♁
2	SAB S. Eusebio	♁
3	DOM S. Lidia	♎
4	LÖN S. Jan Maria Vianney	♎
5	MERT S. Maria dala Nèi	♎
6	MERC Transfiguraziun dl Signur	♎
7	JÖB S. Sisti II	♎
8	VÈN S. Domène	♏
9	SAB S. Roman	♏
10	DOM S. Laurènz	♏
11	LÖN S. Clara	♏
12	MERT S. Ercolana	♏
13	MERC S. Ciascian	♏
14	JÖB S. Maximilian Kolbe	♏
15	VÈN S. Maria dal Ciüf	♏
16	SAB S. Alfred	♏
17	DOM S. Iazint	♏
18	LÖN S. Elena	♏
19	MERT S. Jan Eudes	♏
20	MERC S. Bernert	♏
21	JÖB S. Pio X	♏
22	VÈN S. Maria Regina	♏
23	SAB S. Rosa da Lima	♏
24	DOM S. Bertò	♏
25	LÖN S. Senese	♏
26	MERT S. Margareta da Faenza	♏
27	MERC S. Monica	♏
28	JÖB S. Gustin	♏
29	VÈN S. Sabina	♏
30	SAB S. Armando	♏
31	DOM S. Kaimund	♏

A sorvisc dla comunità

Dala secunda gran vera incà él tres deplù assoziaziuns che pîta assistënza sozjala, sides a nivel provinzial co local. Ti païsc de Südtirol à le KVW (Katholischer Verband der Werktätigen) albü na gran importanza, incè ciòdi ch'al à dagnora ciarè de ti jì adincontra ai bojègns di plü debli, conscidran la situaziun politica y sozjala di tèmps. Al dedaincö é le KVW cun sü 46.000 mëmbri la maiù organisaziun tla provinzia che laora tl ciamp sozjal. Te chësta organisaziun él bëgn 2.000 volontars y 100 dependënc che dëida la jënt da gnì fora de dificoltës o da superè i trus burocratics tres plü complicà de nosc tèmp. Por le bëgn dla comunità laora incè d'atres assoziaziuns: tla Val Badia él grups de porsones che se dà jö cun la jënt atëmpada, d'atri che se dà jö cun i jogn, ciàmò d'atri che s'un tol sura dles families. Incè les comunitàs dles ploanies prò da tó ite tles funziuns de dlijia la jënt de vigni eté y profesciun, ciaran de tigni adöm les comunitàs y de sostigni la conferta inanter les porsones. N'iniziativa interessanta é chëra dla „Çiamena dal Guant“, piada ia dl 1997. Chicomai po jì a se chiri fora guant vere se sparagnan val'. Chësc sorvisc, aprijé dantadöt dales families da mituns, é na iniziativa contra le consumism esageré che gaujëia nia püces crises.

Setëmbër 2008

1	LÖN S. Verena	♏
2	MERT S. Margarita da Leuven	♎
3	MERC S. Gregore L'Gran	♎
4	JÖB S. Rosalia	♌
5	VËN S. Roswita	♌
6	SAB S. Magnus	♌
7	DOM S. Regina	♌ ♈
8	LÖN Nadè de S. Maria	♈
9	MERT S. Corbinian	♏
10	MERC S. Micurà da Tolent	♏
11	JÖB SS. Proteus y Iazint	♏
12	VËN S. Inom de S. Maria	♎
13	SAB S. Notburga	♎
14	DOM Esaltaziun dla S. Crusc	♈
15	LÖN S. Maria dai Set Dolurs	♏ ♈
16	MERT S. Cornel	♏
17	MERC S. Robert Bellarmin	♏
18	JÖB S. Lambert	♏
19	VËN S. Jenà	♏
20	SAB S. Eustachio	♏
21	DOM S. Mati Apostul	♏ ♏
22	LÖN S. Tomësc da Villanova	♏ ♏
23	MERT S. Linus	♏
24	MERC SS. Rupert y Virgile	♏
25	JÖB S. Klaus de Fläe	♏
26	VËN SS. Cosma y Damian	♏
27	SAB S. Vincënz de Paul	♏
28	DOM S. Wenzel	♏
29	LÖN SS. Michil, Gabriel y Rafael	♏ ♏
30	MERT S. Iarone	♏

Cun tröpa buna orentè y dediziun

Le Salf Laür Protezionè a Pidrò é na infraströtöra dedicada al'integrasiun dles porsones "normales atramënter". Al de-daincö ospiteiera n pice grup de jogh dla Val Badia che ne sparagna nia fadies y creativité canch'ara se trata de fà val' laür. Vignun à la poscibilitè de daidè y de cherié val' aladò dl gre de süa abilità. Le danmisdé vègn dagnora dediché ai laürs te fabrich y le domisdé a ativitès sciöche ginastica, pastelnè y cultura. Chi che va a i ciafè resta gonot cun la bocia daverta da odèi döt cí ch' ai sa da fà: ores da parèi, tepih, chedri y dessègns de vigni sort. N dé al'edema po i jogh instèsc se chiri fora cí ch' ai fej le plü ion: na bela spazirada o na roda te biblioteca o te dlijia. Canch' ai à l'ocajiuu toli pert a manifestaziuns y proieç de vigni sort che ti dà la poscibilitè de stè danter jënt y chësc ti sa incè dër bel. Scemia che chisc jogh se stënta n pü' deplü co d'atri da fà certes cosses, nes ési gonot d'ejèmpl por la manira cun chëra ch' ai afrontèia la vita!

1	MERC S. Terejia	♊
2	JÖB SS. Agnui Proteturs	♈
3	VËN S. Ewald	♈
4	SAB S. Francësch d' Assisi	♏
5	DOM S. Meinhof	♏
6	LÖN S. Bruno	♏
7	MERT S. Maria dal Rosare	♎
8	MERC S. Scimun	♎
9	JÖB S. Dionise	♎
10	VËN S. Francësch Borgia	♎
11	SAB S. Gunimar	♎
12	DOM S. Max	♏
13	LÖN S. Aurelia	♏
14	MERT S. Calist I	♏
15	MERC S. Terejia d' Avila	♏
16	JÖB S. Margareta Maria Alacoque	♏
17	VËN S. Inaze d' Antiochia	♏
18	SAB S. Lüca Evangelist	♏
19	DOM S. Paul dla Crusc	♏
20	LÖN S. Wendelin	♏
21	MERT S. Ursula	♏
22	MERC S. Salome	♏
23	JÖB S. Jan da Capestran	♏
24	VËN S. Antone Maria Claret	♏
25	SAB S. Crispin	♏
26	DOM S. Evarist	♏
27	LÖN S. Sabina	♏
28	MERT SS. Sciom. y Iüda Tadè	♏
29	MERC S. Ernelinda	♏
30	JÖB S. Bernert	♏
31	VËN S. Wolfgang	♏

Le Raiun Sozial: n zënter d'assistënza por düc

Le Raiun Sozial Val Badia, che à la sënta a Picolin, é al dedaincö na istituziun d'èr aprijada. Ara ciara de ti ji adincontra ai bojëgns dles families modernes che é cotan plü complicà y ziti co dandaia y che ghira porchèl tres plü gonot n aiüt da istituziuns y porsones competèntes. Le Raiun Sozial, che fej pert dla Comunità Comprensoriala de Puster, ne pita nia mã sorvisc soziai y sanitar, mo incè consulènza y assistènza pratica tl ciamp finanziair, te chestiuns burocratiches, familiaris o personales. Chi che stènta da se fà le guern po perié do le sorvisc d'assistènza a ciasa. I geniturs che à mituns cun val' problem ciafa tl raiun n sorvisc sozio-pedagogich de basa. Incè chi che röia te dificoltès personales o finanziares po damanè do aiüt. A chèsta mainira sciafia les porsones da superè plü sauri de vigni sort de situaziuns problematiches o de malester te chères ch'ares röia gonot zènza orèi.

Novèmbër 2008

1	SAB Gnissant	♄
2	DOM Dè dles Armes (Animes)	♄
3	LÖN S. Hubert	♃
4	MERT S. Carlo Borromeo	♃
5	MERC SS. Zacaria y Elisabeta	♃
6	JÖB S. Linert	♃
7	VËN S. Engelbert	♃
8	SAB S. Gottfried	♄
9	DOM S. Roland	♄
10	LÖN S. Liun le Gran	♃
11	MERT S. Martin de Tours	♃
12	MERC S. Iósefat	♃
13	JÖB S. Stanislao Costca	♃
14	VËN S. Veneranda	♃
15	SAB S. Albert le Gran	♄
16	DOM S. Margarita d'Ungaria	♄
17	LÖN S. Florin de Vintschgau	♃
18	MERT S. Odo	♃
19	MERC S. Elisabeta da Thüringen	♃
20	JÖB S. Corbinian	♃
21	VËN Presentaziun de S. Maria	♃
22	SAB S. Zecilia	♄
23	DOM S. Clemens I	♄
24	LÖN S. Flora	♃
25	MERT S. Tarina	♃
26	MERC S. Linert da Portomaurizio	♃
27	JÖB S. Modest	♃
28	VËN S. Berta	♄
29	SAB S. Iolanda	♄
30	DOM I. Domènia d'Advènt	♄

Raiffeisen

www.valbadiaonline.it

1	LÖN S. Natalia	♊
2	MERT S. Savino	♊
3	MERC S. Francèsch Xaver	♋
4	JÖB S. Berbora	♋
5	VËN Iustinian	♌
6	SAB S. Micurà	♌
7	DOM 2. Domènia d'Advënt	♌
8	LÖN S. Maria Imacolada	♍
9	MERT S. Siro	♍
10	MERC S. Angelina	♎
11	JÖB S. Artur	♎
12	VËN S. Hartmann	♏
13	SAB S. Licia	♏
14	DOM 3. Domènia d'Advënt	♏
15	LÖN S. Cristina	♏
16	MERT S. Albina	♐
17	MERC S. Iolanda	♐
18	JÖB S. Filipo	♑
19	VËN S. Urban	♑
20	SAB S. Eugenio d'Ant.	♑
21	DOM 4. Domènia d'Advënt	♑
22	LÖN S. Francisca	♒
23	MERT S. Giovanni	♒
24	MERC SS. Adam y Eva	♒
25	JÖB Nadè	♓
26	VËN S. Stefo	♓
27	SAB S. Jan	♓
28	DOM Dé Fantù	♓
29	LÖN S. Davide Re	♓
30	MERT S. Felice I	♋
31	MERC S. Salvester	♋

Ti dè speranza a chi che chërda aiüt

Les gran desfarènzies danter ric y püri é öna dles gran plaies de chësc monn. Al é jënt che stlopa dal blot mangé deperpo ch' al n'é cotané deplü che mör da fan y da maraties da chères ch'ai n'é nia bogn de se parè. Nos se stun bëgn te nosta valada, mo le monn é cotan plü gran: al é miliuns de porsones che à debojëgn d'aiüt. Dlungia les monies y i proies misciuns che pró bele da secui da alisiré le destin cròde de tan de püra jënt, él tres deplü incé porsones laiches che se dà da fà te chësc vers. Dl 1989 él gnü metü sö le Grup Terzo Monn Val Badia. L'iniziativa é piada ia da n valgönes jones che é stades te deplü posé fora por le monn a daidè sciöche volontares y che à odü la gran poverté incèrch. Ares s'à tut dant de abiné adöm scioldi por les misciuns, mo dantadöt de informè la jënt che se lascia trà dal consumism y dal egoism. Al bastass val' iade incé mà na picia renunzia, pian ia da se instësc, por daidè i popui di païsc sotsvilupà da mantigni süa dignité y süa cultura. La gauja di problems che desdrüj le monn ne n'é nia mà da chiri pro i politics, les gran industries multinazionali o i rejims ditatoriali, mo incé te nosta manira de vire. Söla medéma linea dl Grup Terzo Monn él gnü metü sö dl 2000 le Grup Chernobyl Val Badia che se crüzia da süa fondaziun incà da ti chiri te nosta valada, altamo por n valgügn mëisc al ann, n daçiasa ai mituns atocà dales radiazions.

